

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 40—
pol leta 20—
četrt leta 10—
na mesec 3 50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 45—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto naprej K 50—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištevno (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Izkušnja vsak dan svojo izkušnjo modelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v. Poslanec (enak prostor) 30 vln, pete in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vnaprejšnje po nakazilu. Na samo pismene naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj

celo leto naprej K 36— | četrt leta 9—
pol leta 18— | na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v L. nadst. levo), telefon št. 34

Proračunski provizorij odobren.

Poslanska zbornica je včeraj odobrila proračunski provizorij. Do zadnjega je bilo negotovo, ali bo vlada dobila večino ali ne. Vse je bilo odvisno od Poljakov. Na nje so pritiskali z vseh strani, vlada jim je zopet obljubljala zlate gradove in ker niso hoteli tem obljubam verjeti, jih je peljala k cesarju, da jim je vladar potrdil, da tokrat ne bodo, kakor že tolikokrat, zopet ogroženi. Na eni strani so strašili Poljake z vojaško diktaturo v Galiciji, na drugi strani so jim obetali amnestijo za obsojene poljske legionarje, nova sredstva za obnovo opustošenih krajev, prisegli jim, da se bodo zastavili za poljske zahteve glede Holmščine in so celo predlagali nameravano razdelitev Galicije v ukrajinsko in poljsko upravno celoto, kar so bili pred malo tedni obljubili Ukrajincem kot nagrado za njihovo podporo. Tako je poljski ponos podlegel grožnjam in obljubam, podlegel tradicijam oportunistične politike. Poljaki so pristali na to, da se pri glasovanju odstrijajo iz dvorane. Ne vsi. Poljski klub je sicer sklenil, da je absentiranje dolžnost vsakega člana, ni pa mogel tega sklepa izvesti. Poljski socialni demokratje so iz kluba izstopili in so glasovali s Čehi in Jugoslovani. V zbornici sta ostala tudi dva poljska kmečka poslanca Kubik in Myak. V svoji priprosti poštenosti nista mogla uvideti, da bi bile velike besede poljskih gospodov, ki so jih še nedavno govorili v državnem zboru, le prazne fraze. Zaman so poljski grofje in ekscelence pristiskali na ta dva poljska kmeta, ki sta mirno sedela v praznih poljskih klopih ter ju skušali pregovoriti, da naj se pridružita ostalim. Zaman so jima grozili, da ne moreta biti več člana Poljskega kluba, ako ostaneta trdovratna. Obsejala sta, glasovala s Čehi in Jugoslovani in rešila čast poljskega imena. Naši poslanci so ju simpatično pozdravljali. Pokazalo se je kmalu, da Kubikova in Myakova »trdovratnost« ni bila brez haske. Mnogo poljski poslanci so že med glasovanjem dali zunaj v kuloarjih duška svojem ogorčenju, da so bili od konservativnih oportunistov zopet speljani na led. In še zvečer se je pokazalo, da je solidarnost poljske delegacije z izstopom poljskih socialnih demokratov že razbita. Poljski klub se nahaja vsled neiskrene politike svojih voditeljev v popolnem razkroju. V imenu stranke narodnih demokratov je poslanec dr. Glombinski sporočil klubovemu prezidiju, da se narodni demokrati ne bodo več udeleževali klubovih posvetov.

vanj in da bodo predložili izvrševalnemu odboru svoje stranke vprašanje, ali morejo še nadalje ostati v enotni poljski delegaciji ali ne. Silno zaničljivi so hodili zvečer po parlamentu tudi Ukrajinci. Nove kupčije vlade s Poljaki jih vznemirjajo in ogorčeno sprašujejo, ali je res, da je vlada Poljakom obljubila, da Galicije ne bo razdelila, ko je vendar njim Ukrajincem obljubila, da jo bo razdelila. Skoraj bi bilo pričakovati, da bodo sedaj Ukrajinci, ki so še včeraj slavo peli g. Czerninu in Seidlerju in katerih govornik je šel v znak protesta proti Slovanom govoriti v parlamentu na tribunu nemških poslancev, jutri zopet iskali naših in čeških voditeljev z raznimi krvoločnimi načrti.

Vlada in Nemci se hlinijo, kakor da bi bili z odobritvijo proračunskega provizorija izvojevali veliko zmago. Če je izid včerajšnjega glasovanja zmaga za vlado, je to Pirhova zmaga, kakor je pravilno zaključil poslanec Zahradnik. Zmaga, kakršne g. Seidler ne prenese več, in za katero se bo vendar treba čez 4 mesece znova bojevati. Morda je tudi vitez Seidler toliko prevdaren, da spozna, da vsake štiri mesece ni mogoče prenesti groznice tako hude vse pretresajoče krize, kakoršna je bila sedanja.

Seveda, ministrski predsednik pričakuje, da bo položaj takrat nekoliko drugačen. Vdaja se nadi, da se mu bo posrečilo sestaviti nekako delovno večino, ki bo preprečevala basko njegovega sistema po razburkanem morju. Na čem temelji ta njegova nada, je zaenkrat še njegova skrivnost. Toliko naven menda ni, da bi si domneval, da je njegov včerajšnji »topli apel« napravil v zbornici kaj vtisa. Prišli pa bi na to ne hoteli. Kajti oni del Seidlerjevega govora, ki je bil posvečen vprašanju »revizije ustave«, nam je dokaz, da se načelnik vlade vdaja pričakovanjem, ki v nobenem oziru niso utemeljena. Njegov program za razrešitev narodnostnega problema v monarhiji je v idejnem oziru tako ubožen, po svojem obsegu tako skromen, po svojih ciljih tako zakrknjen, da mu res ni mogel ploskati nikdo drugi, kakor le najradikalnejši nemški belangisti. Vitez Seidler je očitno menil, da bo napravil že globok vtis na Jugoslovane, če on kot visok gospod prizna, da je naše narodno vprašanje tako važno, da ga danes že ni mogoče več prezreti. Ljubi Bog, saj ne rečemo, ker je naučila celo že avstrijskega ministrskega predsednika spoznanja, da jugoslovansko vprašanje ni zadeva, katero bi bilo treba prepustiti g. Ormigu, da jo reši v lastnem delokrogu. Toda če gospod vitez Seidler priznava važnost jugoslovans-

skega problema, se je le kot zadnji pridružil državnikom vsega sveta, ki so spoznali, da je naše vprašanje eno najvažnejših za bodočo ureditev odnosov med kulturnimi narodi. O posledicah, ki jih izvaja avstrijska vlada iz spoznanja svojega načelnika, bomo govorili posebej. Za danes rečemo le toliko, da s Seidlerjevim programom nimamo ničesar opraviti, da ga najodločneje odklanjamo in da strmino nad naivnostjo, s katero si obeta ministrski predsednik od pogajanja na podlagi svojega programa »skorajšnjih pozitivnih rezultatov«.

Ministrski predsednik je govoril tudi o tajni in odkriti propagandi angleškega lorda Northcliffea proti Avstriji in je z veliko resnostjo povedal, da je storjeno vse, da se ta propaganda onemogoči in zavrne. V parlamentarnem poročilu čitamo le, da je bilo pri tem čuti živahne »čujte, čujte« na nemški strani in pa medklice. Ne vemo torej, kako je zbornica sprejela to razkritje. Mi iskreno priznavamo, da je cela stvar napravila na nas nekoliko humorističen utis. V zadnjem času smo že opetovano čitali v nemških listih namigavanja kakor da bi duh opozicije, ki obvladuje slovanske narode, bil direktno importiran iz arzenala angleškega lorda in kakor da bi gibanje za narodno ujediničenje in samoodločbo, ki postaja vedno močnejše, imelo v lordu Northcliffeu svojega očeta. Sedaj se je tega trika poslužil sam gospod ministrski predsednik. In pričakovati smemo, da bodo v naprej pri vsakem članku, ki ga napiše slovansko narodno časopisje, še preiskavali, ali ne izvira morda iz najmočnejšega angleškega Kriegspressequartierja. Vitez Seidler pravi, da si je ustvaril že celo organizacijo za pobijanje te propagande. Državni pravniki in cenzorji, orožniki in detektivi, špičli in konfidenti očitno ne zadostujejo več. In kjer sedaj ne bodo mogli prijeti človeka, da se je pregrešil proti zakonu, ga bodo pa lovili kot Northcliffeovega agenta. Priprosti avstrijski državljani se seveda vprašuje, kako je mogoče, da ta strašni angleški lord razvija svojo propagando proti Avstriji v sami Avstriji. Ali nimamo več zaprtih mej, ali nimamo več najstrožje pisemske cenzure za inozemstvo, ali je morda brzovaljenje v London že dovoljeno? Skratka, stvar je zagonetna in ker ministrski predsednik ne more povedati nobenih podrobnosti, se moramo za enkrat zadovoljiti s tem, da vemo, da duh lorda Northcliffea opasno plava po državi in zastruplja javno mnenje. Če je pa to le duh, kako ga bo mogoče pregnati?

Jugoslovani in Čehi so ostali včeraj zvesti svojim načelom in so kakor en mož glasovali proti sistemu. Iz dejst-

va, da niso bili navzoči vsi člani Jugoslovanskega kluba, sklepajo nekateri nemški listi, da so »Hrvat« namenoma ostali doma. To je seveda grda izmišljotina. Manikali so res nekateri dalmatinski poslanci, ki pa so opravičeni, ker so deloma hudo bolani, deloma pa vsled prometnih težkoč niso mogli na pot.

Najnovejši program viteza Seidlerja.

Dunaj, 7. marca.

Poslanska zbornica nadaljuje razpravo o proračunskem provizoriju. Poslanec Tusar zahteva sklicanje delegacij, da se omogoči razprava o mirovnih pogodbah.

Ministrski predsednik vit. Seidler: Sedanjemu kabinetu se očita, da nima jasnega programa. Vojna je postavila vlado pred upravne naloge, ki jih ogromnejših ni mogoče misliti. Napram tem nalogam vlada ni bila nedelavna in ne malenkostna. Ako je morala hoditi časih po ovinkih, je vzrok ta, da mora svoje sile uporabljati

v boju za gole državne nužnosti, katerih odobritev se povsodi smatra za nekaj samo po sebi umevnega. To je avstrijska specialiteta, ki pa postaja v sedanjih borbi za eksistenco države katastrofalnega pomena. V imenu vlade opominjam, da bi ves svet smatral odklonitev vojnih kreditov kot odločitev, ki se ne straši odtegniti državi materialna sredstva v trenutku, ko častno dokončuje najtežjo vojno vseh časov. Široka javnost bi tako odločitev občutila kot naravnost sramotno. Vlada želi, da bi bile njene predloge sprejete ustavnim putem, ker je s tem omogočeno

delo za celo vrsto važnih zakonskih predlog.

Predvsem je tu zakon o družbenem pravu, zakon o draginskih dokladah za učiteljstvo, ureditev pomočnega dela in delavnega časa za otroke, zakon o uporabi premoga in elektricitete, ter cela vrsta finančnih predlogov. Nadalje namerava vlada predložiti parlamentu osnove o ureditvi stanovskih razmer zdravnikov, o omejitvi spolnih bolezni, o reformi vodnega prava, o melioracijah, o ustanovitvi posebnega zavoda za oskrbo nastavljenecov, o vojaški preskrbi, nadalje osnovo o civilni vojni službi. K temu pridejo pozneje še razne važne socialne reforme. Kakor se moramo na eni strani zoperstaviti

valu, ki prihaja od severo - vzhoda

in ogroža našo gospodarsko kulturo, tako na drugi strani ne moremo spregledati, da prihaja čas novih socialnih idej in nas postavlja pred važne naloge. Vendar pa si moramo socialne ci-

lje sami postaviti in sami izbrati sredstva, kako jih uresničimo. V tej zvezi naj posebno omenjam tudi

ukrepe na državnofinancijsnem polju.

Stroški vojne so dosegli dimenzije, katerim ni primere. Petmilijardna vojna odškodnina, ki jo je morala plačati Francija leta 1871., dosega komaj to, kar mora danes monarhija v treh mesecih potrošiti za vojno. Blizina se pa koncu četrtega vojnega leta. Finančni projekti vlade so deli celote, iz katere ne sme biti vzeti niti kamenček, ker bi sicer bil ogrožen efekt. To se ne nanaša samo na skupno vsoto, ki jo moramo dobiti, temveč tudi na konstrukcijo in izbalanciranje davčnega programa. Zato je treba, da ostane parlament delaven. Predvsem pa je treba tega tudi za to, da se končno lahko lotimo razrešitve avstrijskega glavnega problema

vprašanja revizije ustave.

Med vojno se je pokazalo, da je razrešitev tega problema nujno potrebno. Kadar pride veliki mir, morajo biti pripravljena dela že izvršena. Pred sto leti so konfesionalni spori povzročili najslabše bole in stresi države do mozga. Čas je rodil nove interese, in kar je bilo prej drugemu sovražno, to živi sedaj v mirnem sožitju. Morda se bodo tudi nacionalna vprašanja podobno razvijala. Mi tega ne bomo doživeli, morda pa že naši otroci in otroci naših otrok. Mi moramo doseči, da se izravna narodna nasprotstva v okviru državne ideje. Mi moramo, in bomo svetu dokazali, da se tudi v 20. stoletju narodnostna država ne giba nujno v krogu imenovanem circulus vitiosus.

Vlada je že davno postavila načelo, da je smatrati

narodno avtonomijo

kot nujno potrebni modus vivendi. V tem oziru vztraja pri svojih opetovano razglašanih načelih tako glede pravice avstrijskih narodov na avtonomijo, ki ne presega kronovinskih mej, kakor tudi glede pravice samoodločbe, v kolikor je v skladu s predpogoji za ohranitev in obrambo državne celote. (Zivahno pritrjevanje in ploskanje na nemški strani.) Vlada se postavlja pri tem na načelo narodne samoodločbe, to je namreč načelo, da noben narod ni upravičen, nasiloma vladati drugega, temveč da se vsak naj razvija na svojem ozemlju. (Čujte, čujte!)

Vlada se je s tem vprašanjem že obširno pečala in je z velikim veseljem pozdravila, da je iz samega parlamenta krepko vzrasla misel, da naj se čim prej prične akcija za politično obnovo naše domovine. Na povabilo krščansko - socialnih strank so načelniki

LISTEK.

Nova knjiga o nas.

Ne moremo reči, da smo v polni meri storili svojo dolžnost. Govorili smo tujim o sebi manj, nego je to zahteval čas in naš položaj. To čutimo najbolj v sedanjih časih. Imeli smo domovino, ki nam je Bog ni mogel dati krasnejše in nismo vedeli, kam ji njo. Mislili smo, da smo o nji povedali dovolj in vendar je ostalo še mnogo nepovedanega. Bila je tako lepa, da je vabila tudi tuje. Začeli smo pisati o nas. Nekatere je zanimala priroda — druge tudi naše narodno vprašanje. Na naši severni strani je nastala široka krvaveča rana, ki je kilcala do neba. Bolela nas je tako, da ji nismo mogli najti imena. Zato je prišel Bartsch in jo je nazval »nemška bole«. In mi smo čitali njegove knjige. Poznali smo jih skoraj bolj nego Nemci. Ako ti je hotela ljubezljiva plesalka dokazati svoje veliko zanimanje za literaturo, te je preprijavno vprašala: Ali ste čitali »Das deutsche Leid«? — O, da — moral si priznati, da si čital; sicer bi bil veljal za nekulturnega ali celo za nenarodnega človeka. Treba je vedeti, kaj drugi pišejo o nas, posebno naši sosede,

posebno Bartsch. Saj so Bartscha nazivali Nemci za enega največjih svojih sodobnih prisateljev, saj je napisal tudi »Die Zwölf aus der Steiermark« in še druge povesti, zato je šel z začetkom vojne — med tkzv. vojne poročevalce. Njegova knjiga »Das deutsche Leid« mu je prinesla tako slavo, da so hoteli baje to knjigo prevesti tudi na rusko, da bi Rusi spoznali, kako trpe Nemci od slovenski meji. Zdaj bodo imeli menda Rusi priliko doma spoznati »nemške bolesti«. Poleg Bartscha je tudi znani Artur Achleitner parkrat posegel v naše gore: bil je vsaj toliko pošten, ko je pisal o nas, da ni pisal proti nam. O drugih Nemcih, ki so tudi pisali o našem narodnem boju, ne govorim, ker so to večinoma izdelki koroškega nemškega kalibra in iz tega moremo presoditi njih kulturno in moralno vrednost. Nekak odgovor na Bartscheve bolesti, je bil Kraigherjev »Kontrolor Škrobar«. Kraigher je moral dati svoji knjigi kar najbolj vabljivo obliko, da je privabil cenjene čitatelje in čitateljce. Ko smo v Škrobaru spoznali našo bol, smo se je skoraj ustrašili. Toda Škrobar je kraljeval, deloval in škrobaril po Slov. Goricah — naša koroška stran ni našla svojega mojstra. Meško, ki je sam od blizu gledal to, kar se že desetletja godi na Koroškem, je hotel to povedati v »Materie in v »Na smrt obsojenih«, pa

je spoznal, kako težko je najti pravo pot med umetnostjo in politiko. In tako je ta stran naše bolesti ostala nedotaknjena. Izogibali smo se je, ker ji nismo našli izraza. In mislili smo, da vse to ne spada v literaturo.

Cesar si nismo upali mi, to je podvzela — češka pisateljica: Marija Gebauerjeva je napisala roman iz koroškega narodnega življenja.

Iz naših koroških krajev je pisala svoj čas češka pisateljica Gabr. Preissova. Njene »Korotanske povesti« nam podajajo zanimive slike iz naših koroških gradičev in vasij. Od takrat je preteklo že četrto stoletje — zato se »Rod Jurija Klemenčiča« precej razlikuje od onih mirnih dobrih ljudi, ki jih vidimo v korotanskih povestih. Pisateljica M. Gebauerjeva ima v češki književnosti znano ime kot prevajalka in pisateljica. Njen oče je bil slavni češki filolog in slovničar, profesor na češki univerzi v Pragi. Sodim, da je M. Gebauerjeva ena onih dam, ki prihajajo vsako leto k nam na Jezerško, kjer je profesor Chodounsky, ta veliki prijatelj naših gor, zbral celo češko ko-

1) Marie Gebauerjeva: Rod Jurija Klemenčiča. Praga 1918. V zaoblbi J. Laichterja. Zbirka krasne književnosti. Str. 316. 5 K 20 v — z vojno doklado 6 K 24 v.

lonijo. Tu je imela pisateljica priliko videti naše ljudi, našo zemljo in naše življenje. Njen roman »Rod Jurija Klemenčiča« je njeno največje samostojno delo. Od prejšnjih del omenjam: »Dnevnik Baškircve« (izš. v »Sv. Knjovni«, gotovo ena najlepših ženskih knjig na svetu. »Revnice«, ki so postali slavni. To je znana knjiga pisateljice Boltonove (prevod Gebauerjeve je izšel pri Laichterju v zbirki: »Lepe knjige za mladino«). Kakor smo čitali, se bo zbirka razširila tudi s povestmi iz mladosti velikih čeških in slovanskih mož, tako da bo iz nje nastala knjiga, ki bi bila zelo primerna tudi za našo polodraslo mladino. Poleg tega je izšlo (pri Laichterju) dvoje njenih povesti: »Petja pes« in »Jurko«.

Svojo povest iz slovenske koroške zemlje je pisateljica nazvala roman. V resnici je »Rod Jurija Klemenčiča« ljudska povest, ki slika sedanjo generacijo tihega gorskega zakonja. Priznati moramo najprej, da ima njeno delo visoko umetniško vrednost. Podala nam je kos naše zemlje in našega življenja v vsej resnici in krasoti. Čutimo popolnoma ono gorsko ozračje, ki skriva v sebi toliko temnih sil in toliko jasne kraste. In kar je glavno: njeni ljudje niso iz papirja, ampak iz krvi in zemlje, to so pravi naši ljudje, kakor so

vzrasli na naših gorskih tleh, kakor jih je vzgojil neobzirni vzgojitelj: čas. V tem ima M. Gebauerjeva prednost pred onimi pisateljicami, ki navadno mnogo potujejo in pri tem pišejo povesti o ljudeh, ki niso nikoli živeli, in ustvarjajo življenje iz sanj namesto iz opazovanja. Zato imamo v takih romanih navadno polno slučajev in zanimivih dogodkov, in odložimo knjigo s tihim nasmehom o ženski fantaziji. Vsega tega nimamo tu. Pisateljica nam je podala kroniko naše alpske poprajine, vse je tako živo in naravno, tako priprosto in neprisljano, da čutimo pred seboj vso globokost resničnega življenja. Čitate, ki žele zanimive »fabule«, bodo tu pogrešali onih slučajev in presenečenj, ki delajo po njih mnenju roman zanimiv. Zato pa bodo tem bolj obstajali pri mojsterskih popisih naših gorskih krasot, pri prizorih na naše ljudstvo, pri posameznih dogodkih, ki so podani krepko in plastično.

Povest se godi na koroško-kranjski meji: čutimo, da smo nekje blizu Jezerškega, v podnožju Koroške, kjer teče blizu divja Kokra in v daljavi se vidi Drava.

Jurij Klemenčič ima tri sinove. Starejši Peter je študiral in je postal duhovnik, srednji Matej je bil namenjen za dom, in najmlajši Luka je šel tudi v šole, tudi on je imel postati duhovnik,

ki vseh strank pričeli razgovore, ki naj se vrše na podlagi, da je predvsem treba določiti način, kako se naj izvrši delo revizije ustave. Čim bo o reformi dosežen sporazum, bo vlada brez odloga določila svoje stališče napram v postev prihajajočim problemom ter bo predložila svoje operativne, ki naj tvorijo podlago za posvetovanja. Vlada bo tudi skrbela, da potečejo razprave naglo, tako, da je pač kmalu pričakovati pozitivnega rezultata.

Relativno enostavne so razmere na Češkem, kjer je cela vrsta pripravljanih del že izvršena. Kar se tiče ostalih kronovin, bi označil zlasti

jugoslovansko vprašanje

kot vprašanje, katerega že sedaj ne moremo več prezirati. Da to vprašanje obstoja, gotovo nikdo ne bo zanikal. Gre pa za to, da ga razrešimo tako, da bo v polni meri ustrezno aksiomom dinastične in državne zvestobe. Na tej edini možni podlagi je vlada rada pripravljena, v okviru svojih pravic razpravljati o jugoslovanskem vprašanju s ciljem, da bi se to vprašanje skoro rešilo, pri čemer pa se more samoobsebi umevno, postopati le povsem odkrito, le v sporazumu z vsemi udeležnimi faktori in tako, da se varujejo upravičene zahteve soprizadetih avstrijskih narodov.

Tako prihajam k drugemu in najvažnejšemu apelu na visoko zbornico. Kakor mora biti načrt za revizijo ustave skupen, tako bi moralo biti tudi mogoče

sestaviti skupino strank,

ki bi bila pripravljena vsaj za dobo najtežjega časa določiti ozko omejen krog ciljev, ki bi jih skupno zasledovala, in ki bi v to svrhu za dobo vojne izločila politična nasprotstva, katera otežujejo ali onemogočajo uspešno sodelovanje. Moj predlog se glasi, da naj se združijo vse stranke, ki hočejo državo, v misli in stremeljenju, da je predvsem treba ohraniti med vojno državo silno, da čim prej dosežemo mir in da z notranjo slabostjo ne ojačimo sovražnikovih upov in ne podaljšamo vojne. Torej notranjepolitično premirje v svrhu skorajšnje doseganja zunanjega mira. Vlada torej stremi za tem - le: V zaupanja polni skupnosti z onimi skupinami, katerim je odločen nastop za potrebe države že sedaj merilo njihovega delovanja, hoče ustanoviti

trdno mirovno večino.

ki bi z vlado skupno delovala pri razrešitvi ogromnih upravnih nalog sedanjosti in bodočnosti ter pri pripravah za politično obnovo domovine. Apeham na vse člane zbornice, da naj podpirajo ta cilj in se naj zavedajo velike odgovornosti, ki nas čaka za časa mira.

Končno naj se dotaknem še dveh točk. Poslanec Miklas in tovariši so z ozirom, da je bil imenovan lord Northcliffe za ravnatelja propagande v sovravnih deželah, opozorili na

tajno in odkrito hujkanje proti Avstriji.

Zagotavljam, da si vlada ni le popolnoma svesta te opasnosti, temveč da tudi skrbi za trajno in najodločnejšo obrambo proti taki propagandi. V interesu uspešnosti tega dela sedaj ne morem govoriti o detaljih. Toliko pa lahko rečem, da deluje organizacija, ki smo jo postavili proti sovražnim vplivom, z vso resnostjo in dobrim uspehom. (Živahni medklci.)

Kar se tiče vprašanja armade

poudarjam, da je v zakonih iz l. 1867. normirana enotnost armade. Tudi ogrski zakon govori o skupni armadi. Institucija skupne armade je torej del državopravne nagodbe iz leta 1867. Iz tega sledi nedvomno, da bi niti eni, niti drugi državi monarhije ne bilo mogoče enostransko postaviti na mesto skupne armade lastno samostojno armado. Tem manj, ker bi to

rodilo nevzdržno konsekvenco, da bi bila armada v eni državi samostojna, v drugi pa skupna. Ako bi naj torej v deželah svete ogrske krone prenehala ali bila modificirana skupnost armade, bi se moglo to zgoditi le s privoljenjem Avstrije, le s privoljenjem avstrijskega državnega zbora, torej le potom medsebojnih pogajanj.

Izvajanja ministrskega predsednika so pozdravili Nemci s frenetičnim aplavzom in Hummerli, Wolff in Teuffl so mu hiteli stiskati roke.

Po kratki debati se je vršilo glasovanje. Pred glasovanjem je izjavil poslanec Baworowski v imenu Poljskega kluba, da se Poljaki v znak protesta glasovanja ne bodo udeležili.

Poslanec dr. Stranaky je predlagal, da se naj pri glasovanju o § 1 in § 2 konstitira razmerje glasov, o § 3 pa naj se glasuje poimensko.

§ 1. proračunskega provizorija je bil nato sprejet z 240 proti 121 glasovom. Proti so glasovali Jugoslovani, Čehi, del Italijanov, poljski socialni demokrat in poljska poslanca Myak in Kubik.

§ 2. (pooblastilo za skupne izdatke) je bil sprejet z 203 glasovi proti 161. Opoziciji so se pridružili tudi nemški socialni demokratje.

§ 3. (vojni kredit 6 milijard) je bil sprejet z 202 proti 165 glasovom. Razmerje strank kakor pri § 2.

Po končanem drugem branju je bil proračunski provizorij sprejet tudi v tretjem branju, ter seja nato zaključena. Prihodnja seja v torek.

Hrvatski sabor o zagrebški konferenci.

Zagreb, 5. marca.

Hrvatski sabor je razpravljal v tretjem branju zakonsko osnovo o podaljšanju finančne nagodbe z Ogrsko ter prešel na to na razpravo o indeminetih. Poročevalec dr. Surmin je izjavil, da je vlada sicer obljubila, da bo predložila satoru proračun, da pa tega ni mogla storiti, ker nima nobene baze, na katero bi se mogel proračun v sedanjih časih naslanjati. V skladu tega poročila, da naj se sprejme indeminet. Sabor je na to prešel na razne interpellacije.

Poslanec Kempf je interpelliral zaradi občinske uprave v Vivodini, v okraju Jaska ter o raznih anovizacijskih vprašanjih. Poslanec Hrvoj je interpelliral vlado o umiranju ljudstva v Bosni in Hercegovini od gladi in kaj hoče hrvatska vlada storiti, da se to strašno razmere že enkrat končajo. V Hercegovini najdemo mnogo otrok, katerim so odpeli vsled mraza na rokah in nogah prsti, zgubili so roditelje, kateri so jim pomrli gladi. V Hercegovini leže po mnogih krajih ljudje kar po ulicah, ker vsled gladi nimajo več moči, da bi prišli do svojih hiš. In vlada ne stori ničesar proti temu. Iz Galicije pa vozijo žito namesto v kraje, kjer strada ljudstvo, na Prusko. Naj se tem gladnim ljudem vsaj dovolj prosjačnice, naj se jim dovolj, da pridejo na Hrvaško. Hrvati bodo storiли napram svojim bratom svojo dolžnost, dokler bodo mogli.

Ban pl. Michalovich se je izgovarjal, da vlada ne bo nikomur delala težko, če bo hotel kaj dati stradalnim iz svojih zalog. Od rekviriranih zalog pa vlada ne more ničesar dati. O kakem gladi v Bosni ban še ni nič slišal!

Poslanec Kovačević je postavil nujni predlog glede razpusta sobotne narodne konference in pozivljal bana, da naj da razžaljenim poslancom zadostno. Nujnost predloga je bila soglasno sprejeta. Pred predlagateljem pa se je ozglasil k besedi ban pl. Michalovich sam, češ, da hoče na ta način olajšati stališče strank. Izjavil je, da bo vlada preiskala, ali je bila vsled nastopa policije kršena imuniteta kakšnega člana hrvatskega sabora. Policija je še le ob 2. popoldne zvedela, da se vrši ob 3. politični sestanek v dvorani pri avstrijskem carju. Kdo je sklical ta sestanek, o tem policija ni ničesar vedela zlasti ne, da bi ga bil sklical kak poslanec. Zato je sklenila policija, da sestanek prepove, kar pa je bilo mogoče samo na sestanku samem. Vlada bo preiskala, ali se pri tem ali pozneje zgodilo kaj nepostavnega proti občinstvu.

toda brat Peter ga je pregovoril, da je odšel na Dunaj na medicino — in je postal zdravnik. Povest se začne ob času, ko gre Luka zadnjič na Dunaj, da napravi izpite. Luka je ljubil svoj dom, ljubil je gore — pa tudi gorsko naše dekle Franico. Staremu to seveda ni po volji. Luka premaga svojo ljubezen in slabost in odide na Dunaj. A Franico je ljubil tudi drugi brat Matej. Tudi to ni Juriju Klemenčiču prav. Kljub temu pride do svatbe — in Franica postane izborna gospodinja. Luka se vrne domov: v njem se čimdalje bolj uveljavlja prepričanje, da je sreča v tem, da druge osrečuje. Brat Peter je nesrečen v svojem stanu: življenje je s tako silo stopilo predeni, da se ni mogel premagati. Zaljubljen se je v Ivico Potočnikovo in stari Jurij se je nanj razjezil. Zgodila se je nesreča: Peter je bil predstavljen v gore in Ivica je dobila otroka. Luka je tudi tu našel pot čez nezgodo. Odšel je na službo na Kranjsko in se je vrnil, ko je zadivala epidemija, ki je pretila mlademu zarodu. Nemški zdravnik ni znal pomagati, Luka je pomagal, ker je ljubil ljudi. In tako so se zjasnili dnovi staremu Juriju Klemenčiču. Rod Klemenčičev je obdan od sosedov. Tu vidimo staro Sajovičevko, pristen tip naše stare gospodinjice, kako se bori, da ne bi izumrl, kaj Ankov - Sajovic. Vidimo gostilno, kjer propada narod, vidimo staro Martinko, ki bi rada odšla svoje hčere, vidimo nemško šolo,

ki ubija mladino, vidimo pisma slovenskih hčerk, ki pišejo nemško svojim materam, vidimo naše študente pri debati, vidimo italijansko podjetnost, ki kupuje naše gozdove, hiše in mlino, vidimo napake naših ljudi, a tudi njih delo življenje in trpljenje. Vse je podano realno, kakor je, brez pretiravanja, brez hvale in obsojanja. Pisateljica ni hotela podati političen roman, ali »slovensko bolesto«: politika sega v to življenje samo mimogrede, kolikor se sploh dotika življenja preprostega človeka. Vse čutimo iz povesti same, ki je sezidana na zdravi podlagi resničnega življenja. Iz vseh težkih bojev našega človeka odseva globoka vera v zmago dobrega nad zlom: povest je pisana z iskreno ljubeznijo do naše zemlje in našega naroda. Tu vidimo popisane naše žene, njih posebnosti, kroje, peče, vidimo našo kmečko hišo z vso notranjostjo: naši ljudje so podani, kakor so, brez idealiziranja. Vse ustvarja moister — čas. On izpreminja kraj in ljudi. Gorska priroda sama je ustvarila ta narod, tako trd na zunan in tako mehak na znotraj. Stoletja je tu bilo vse tako in zdi se jim, da se ne sme nič izpremeniti. Ko tuji kupujejo mlino in jih prenavljajo, se zdi staremu Juriju Klemenčiču škoda starega žleba, ki je bil poraščen z zelenim mahom kakor z zmetom. Kamenolom bi nesel lepe denarje — a skazila bi se z njim stena Korolice. Ponosni so na svoj staro go-

Poslanec Ivo Kovačević je obrazložil, kako so se hrvatski in srbski poslanci sestali z nekaterimi gosti izven Hrvatske, da se porazgovorijo o političnem položaju. Hoteli so spoznati, kaj se dela in hoteli so preprečiti, da bi se kaj delalo brez Hrvatov. Na tem sestanku je bil tudi dr. Korosec. Sestali so se v popolnoma oddeljeni sobi, a čez malo časa so se odprla vrata in v sobo je prihrumel neki mlad gospod ter izjavil: »V imenu zakona razpisam sestanke, razidite se.« Poslanci so zahtevali, da naj se legitimira, on pa se je skliceval na svoj policijski znak. Poslanci so zahtevali, da pokaže legitimacijo in ko so zahtevali od njega se pismeno povelje, je začel zmerjati. Ko so mu povedali navzdol, da so poslanci, tim je odgovoril, da ne pozna nobenih poslancev. To je bil pristav Platner. Poslanci so zahtevali, da naj pusti tri poslance k banu, ker niso mogli misliti da bi demokratski ban dovolil, da se sestanek razpusti. Platner pa jih je pustil iz go-be še le potem, ko so mu to priporočili policijski agenti! Poslanci so prišli k banu in ta se je izgovarjal samo z besedami: Kaj hočemo, mar se niste mogli sestati kje drugod? Medtem je Platner zapisaval imena navzdol in tim odvzel legitimacijo. Ban pravi, da policija ni vedela, kdo je sklical sestanek in kdo je bil prisoten. Čuditi se moramo tej velikomestni policiji, ki je morala nobra-ti legitimacijo, da izve za navzdo. Poslanci so prosili mladino, da naj se vzdrži vsake ovacije in je mladina odšla na ulico, prepevaioč in vzklíkajoč Jugoslovanskemu klubu. Stražniki so kljub temu napadli manifestante ter nasčuvali policijske pse na neko gospo, da so ji razgrali vso obleko. Tudi zaprtih je bilo več dijakov. Poslanci so prosili dr. Korosec, da naj odloči o drugem kolodvoru, kakor je bilo nameravano, samo da ne pride do manifestacije. Vendar se je zbralo nekaj sto mladih, ki mu je prirejalo ovacije in ga dvignila na rame. Takrat je policija navallila z orožjem na diake in jih začela vlačiti v zapor. Vse to se zdi koaliciji smešno, dočim je do skrajnosti žalostno. Straži so pomagali tudi vojak, z bajonetom. Med govorom poslanca Kovačevića je zaklical bivši ban poslanec Rakodczay: Ljudje iz Dalmacije, Bosne in slovenske pokrajine so tuji! kar je izrazilo veliko ogorčenje. Čuli so se protiklici: Pred njimi bodete tudi Vi še bežati!

Poslanec Paleček (koal.) je stavil protipredlog, da naj se postopanje redarstva napram poslancom hrvatskega sabora prepusti v presojo imunitetnemu odseku, ki naj poroča tekom 8 dni. Prišlo je do hudih kontroverz med poslanci tako, da je moral predsednik prekiniti sejo. Ko je bila seja zonet odvojena je poslanec Paleček nadaljeval utemeljevanje svojega predloga. Tudi v tem delu se je prišlo do prav živahnih kontroverz. V svojem zaključnem govoru je poslanec Kovačević izjavil, da je koalicija stavila protipredlog, ker se čuti krivo, obžaluje, da hodi danes koalicija roko v roki z madžarstvom. Pri glasovanju o Kovačevićevem predlogu se je izkazala manjšina na levi, za predlog dra Palečka se je glasovala desnica. Zavlačevalni predlog koalicije je bil sprejet.

Gospod prehranjevalni nadzornik.

O aferi, ki se je pred dnevi zgodila v Celju smo že poročali. »Jugoslovanski klub« je vložil sedaj v seji 6. t. m. sledečo interpellacijo:

Tekom konference nekaterih okrajnih prehranjevalnih svetov koncem februarja v Celju se je priglasil k besedi g. Zebot ter je začel govoriti v slovenskem jeziku. Komaj je bil spregovoril par stavkov, ko je prehranjevalni nadzornik nadporočnik Baltz razburjen poskočil s stola ter mu zaklical: »Stojte, tu se ne sme govoriti slovensko, jaz ne razumem slovensko in večina navzočih tudi ne. Govorite ali nemško, ali pa Vam moram vzeti besedo.« Nato se je odpeval g. Zebot besedi. Pri tej aferi ni samo obsojati izjavilačega nastopa prehranjevalnega nadzornika za slovensko Stajersko, ni se čuditi dejstvu, da ne zna slovensko, marveč je treba tudi z ogorčenjem konstatirati, da se je nadporočnik poslužil laži, ker so vsi navzoči izjemni prehranjevalnega nadzornika razumeli slovensko.

Podpisani vprašajo torej, ali hoče g. ministrski predsednik tega provokativnega in slovensko Stajersko jezikovno nekvalficiranega prehranjevalnega nadzornika takoj odstraniti?

dovino. Kako samozavešto pripoveduje stara Sajovičevka vnuuku Tončku, kako je plesala na velikem plesu v Ljubljani z visokim gospodom. Ta ljubezen do starih tradicij je včasih škodljiva. Tuji, ki jim je samo za denar, ne za lepoto zemlje, gredo preko vseh takih spominov na delo. Ob Kokri se glase nove pile. Italijan Benedetti je obogatel v teh krajih in si postavil celo vilo. Toda pisateljica najde tudi naše ljudi, ki so zmogni novega življenja. Terčič, ki je prišel iz Kranjske in se je priženil k Sajovičevim, je bil eden onih ljudi, ki ni hotel hlapčevati nemškemu Wolfu. Razvil je svoje zmognosti in gospodarstvo je postavil na novo podlago. Stara Sajovičevka, ki se je tako tresla da bi njen rod izumrl, je videla, da prihaja nov premlajen zarod, ki bo nosil sicer novo ime — a vendar bo v nji še ostalo nekaj starega. Podlaga je dobra — zato je mogoč razvoj v novo bodočnost.

Rekel sem, da pisateljica nikjer ne povdaja tendence, ki je globoko skrita v dogodkih. Na koncu dela pa nam podaja nekako življensko modrost, ki nas napolni z najboljšo nado v novi »Rod Jurija Klemenčiča, katerega doba je napočila: Peter je spoznal svoj greh in se je posvetil svojemu stanu, Matej je marljivo gospodaril, Luka se je nastanil med narodom in je delal v blagor ljudstva: mirno, vestno v trdnem prepričanju na boljšo bodočnost.

Dogodki v Rusiji.

Stockholm, 7. marca. Dasi je imel Ljening se pred par dnevi večino, se zdi, da izgublja tal. Odločil se je, da odstopi ter je naznanil v eni zadnjih ponočnih sej, da je pripravljen ustaviti vse svoje delovanje v stranki.

Stockholm, 7. marca. O obnovitvi diplomatskih stikov s centralnimi državami in o rednem prometu bo odločil šele moskovski generalni kongres sovjetov.

London, 5. marca. Ruska vlada je sklenila, da preloži državne posle v Moskvo, nižji Novgorod in Kasan. Komisarjati za zunanje zadeve, za promet in finance so že preloženi. V kratkem bo vlada razglasila, da preloži glavno mesto v Moskvo, ker je nemogoče, da bi ostalo glavno mesto na meji čez se Petrograd proglasi za prosto pristanišče.

London, 6. marca. Iz Helsinkforsa: Angleški poslovodja v Petrogradu Lindov, drugi tajnik Bruse, tretji tajnik Brooks, polkovnik Thornville i. dr., francoski veleposlanik Noulens in njegov štab ter osebe belgijskega, portugalskega in grškega poslanstva je došlo sem. Italijanskim diplomatom ni bilo več mogoče odpotovati, tudi francosko poslanstvo osebe ne. Angleški konzul Woodhouse, podkonzul Mackie in poročevalec »Timesa« v rusko - turški vojni Debrun ostanejo v Petrogradu, enako Lockhart, generalni konzul v Moskvi.

Dunaj, 6. marca. (Kor. urad.) V znanjem ministrstvu so se pričeli danes pod predsedstvom veleposlanika grofa Forgecha razgovori glede prometa z Ukrajino, zlasti glede uvoza žita. Nemško vlado zastopa grof Wedel.

Berlin, 6. marca. Plen centralnih držav obsega od 1. decembra: 120.443 vojakov, 3633 topov, 7103 strojne vojske, 36 topov za ierke, 128.000 pušk, mnogo tisoč vozov, med njimi 500 avtomobilov, 11 oklopnih avtomobilov, več milijonov artiljerijskih strel, mnogo tankov, 47 oklopnih motornih čolnov in lazaretnih čolnov, 22 letal, 800 lokomotiv, 8000 železniških vozov in mnogo drugega vojnega materiala, poljskih kuhinj itd. Material je po večini angleškega in francoskega izvora.

Haag, 7. marca. Ameriška vlada stori vse, da reši Rusijo iz rok Nemcev. Wilson bo proglasil v svojem prihodnjem govoru svojo pripravljenost storiti vse, da reši Rusijo nemške invazije.

Rotterdam, 7. marca. »Daily Express« poroča iz Petrograda: Dve tretjini ruskih sovjetov sta se izrekli za boljševiški mir.

Pariz, 7. marca. »Havas« poroča: Kriljenko ukazuje Rdeči gardi ustavi- tevi sovražnosti. Ta ukaz pa se ne izvaja. Sedaj se ustanovila vrhovni vojaški svet za Rusijo specialno za njeno obrambo.

Mirovna pogodba med Finsko in Nemčijo.

Berlin, 7. marca. Wolffov urad. Danes opoldne je bila podpisana mirovna pogodba med Nemčijo in Finsko, nadalje trgovinska in plovnostna pogodba in dodatni protokol k obema pogodbama.

Stockholm, 6. marca. (Kor. urad.) »Allehand« poroča iz Vase, da je Finska zaprosila Nemčijo pomoči pred vsem zato, ker so bežeče Rdeče garde iz Estonke in Livlandije dospole na Finsko ter podpirale revolucionarje. Rdeča garda na južnem Finskem stori vse, da utrdi svoje omahujoče gospodstvo. V Viborgu so bili prepovedani vsi mešanski časopisi.

Berlin, 7. marca. (Kor. urad.) Danes opoldne je bila podpisana mirovna pogodba med Nemčijo in Finsko, ter trgovska in plovnostna pogodba in dodatni protokol k obema pogodbama.

Po miru z Romunijo.

Dunaj, 7. marca. Včeraj zvečer je po naročilu ministra za javna dela odšla komisija v romunsko petrolejsko ozemlje, da izvrši preddela za kritje potrebe petroleja za Avstro - Ogrsko in Nemčijo.

Berlin, 7. marca. Iz Sofije poročajo: Generalni svet Dobrudže, ki zboruje v Babadagu, je sklenil kot znak svojega priznanja prekrstiti tri čisto bolgarska mesta v Dobrudži na imena Mackensen, Kühlmann in Czernin.

Roman je izšel v pravi čas. Govori o onem delu naše lepe domovine, za katerega smo se borili dolga leta in je postal za vselej naše življensko vprašanje. V sedanjih dobi se je rana našega narodnega telesa še bolj razbolela. In tu je prišla pisateljica s svojo blažilno mislijo, s svojo trdno vero: tak rod ne propada. Trpi pod silo časa pod svojimi lastnimi slabostmi — toda živel je stoletja in bo živel naprej. En dan ga ne uniči — vse delo je stoletij. Ni dvoma, da bo vzbudil roman v češki javnosti mnogo zanimanja. Imamo tam mnogo prijateljev in znancev, naše lepe gore imajo tam mnogo svojih občudovalcev. Vsi ti nas bodo zopet videli v »Rodu Jurija Klemenčiča«. Zato moramo biti tem bolj hvaležni pisateljici, da je nas podala v svoji knjigi tako narodno, resnično in iskreno. Kajti kdor prečita to knjigo, bo ljubil rod Jurija Klemenčiča, bo ljubil te naše ljudi, ta lepi kos zemlje in bo razumel mladega Luko Klemenčiča, ki se je temu ljudstvu posvetil s celo ljubeznijo.

Ako smo prej z veseljem pozdravljali vsakega, ki je blagovolil pisati o naših krajih, moramo tem bolj pozdravljati delo, ki je pisano s tako globoko ljubeznijo, s tako treznim razsodkom, in s tako odločnim zaupanjem v našo narodno silo. Nečemo pisati tiaz, priznati samo — in to z vso radostjo, da smo za eno lepo knjigo bogatejši.

Dr. Iv. Lah.

Jassy, 7. marca. Bivši romunski ministrski predsednik Bratranu in njegovi bivši ministrski kolegi pridejo baje pred sodišče.

Dunaj, 7. marca. (Kor. urad.) Iz Bukarešte poročajo: V včerajšnji seji mirovne konference v gradu Buftuji se je v bistvu določil delavni načrt konference. Ustanovi naj se po ena politična, vojaška, pravopolitična in trgovskopolitična komisija. Zastopniki štiri-zveznih držav bodo v alfabetičnem redu predsedovali. Seje se ne bodo več vršile v gradu Buftuji, ki je vendar preoddaljen od Bukarešte, marveč v blizu Bukarešte ležečem kraljevem gradu Cotroceni.

Berlin, 7. marca. Pri mirovnih pogajanjih med štirizvezo in Romunijo gre, kakor se tu naglašuje, v prvi vrsti za varstvo gospodarskih interesov in sicer glede petrolejske industrije in presežka žita za dolgo vrsto let. Vojna odškodnina Bolgarski ni v programu. Seveda se bo direktnim potom zagotovila izravnavna vojni bremen, pri čemer se bo delalo v prvi vrsti na to, da se vračunajo rekvizicije. Gre pri tem za vsoto ene milijarde.

Zeneva, 7. marca. »ECHO de Paris« poroča, da bo Wilson izdal te dni novo poslanico kongresu, ki bo govorila o romunskem miru.

Pariz, 7. marca. »Agence Havas« poroča glede preliminarne miru med centralnimi državami in Romunijo: Listi pravijo, da se je izkazala Romunska energično in zvesto. Romunska je bila izdana od raznih ruskih vlad in zadavljena od maksimalistov okrog Ljeninga in Trockega. Nova krivda vzraščala zaveznikom, ki ne priznajo pogodbe, ki zadavi Romunsko. Pogodba se bo na mirovni konferenci revidirala.

Intervencija Japonske.

Stockholm, 7. marca. »Pravda« poroča, da je več japonskih polkov že na poti v Irkutsk. Japonci bodo nastopili skupaj s Kitajci ter se poslužujejo vzhodnoazijske železnice do Harbina. Vse brojavne postaje so zasedene od Japoncev in Kitajcev. V Vladivostoku in Harbinu so Japonci na krmilu. Boljševiki so odstavljeni. Ruske rodbine skušajo zbežati.

Rotterdam, 7. marca. Iz Tokija poročajo, da so se vršila posvetovanja o ustanovitvi neodvisne vlade v vzhodni Sibiriji z Lvovom kot ministrskim predsednikom in Harbinom kot glavnim mestom.

Zeneva, 7. marca. »Petit Journal« poroča, da izdajajo japonski konzulati na Francoskem od ponedeljka sem nujno pozivna povelja za letnike 1893 in 1897.

London, 7. marca. Glasom poročil iz Tokija so boljševiški oddelki naskočili pristaniške naprave o Vladivostoku in se polastili več zalog municije, kjer je bilo nakopičeno municije za več milijonov.

Amsterdam, 7. marca. (Kor. urad.) »Algemeen Handelsblad« piše o poročilu o prodiranju Japoncev v Sibiriji: Vse govoričenice ima samo namen izreči čim bolj prizanesljivo, da Zedinjene države nadejajo, da se Japonska na vzhodu razširi. To je vsakemu jasno. »New York American« pravi, da se nova Japonska dviga grozeče za hrbtom Zedinjenih držav.

London, 7. marca. (Kor. urad.) »Daily News« izve z merodajnega mesta, da se je sedaj odločilo o nastopu Japonske v Sibiriji, da se pa bo to nastop odložil za tako dolgo, da dospe poročilo angleškega veleposlanika, ki ima nalogo, da dobi od japonske vlade zagotovila o tehle vprašanjih. 1. na kateri del transsibirske železnice bo Japonska razširila svoje vojaško varstvo; 2. ali bo Kitajska podpirala Japonsko in v koliki izmeri?

New York, 6. marca. (Kor. urad.) »Associated Press« poroča iz Washingtona: Izmena mnenj glede japonskega nastopa v Sibiriji se nadaljuje. Naceloma ni med Japonsko in zavezniki ter med Japonsko in Zedinjenimi državami nobenega nasprotstva, dasiravno Zedinjene države niso dale svojega formalnega dovoljenja za podvzeta in ga najbrže ne bodo dale. Jedro, glede katerega, kakor se zatriuje, vsi soglašajo, je, da je Japonska unapravičena, kakor hitro se čuti nemški vpliv v Sibiriji ali kakor hitro so ogrožene zaloge v Vladivostoku, stori vojaške korake za vzdržanje miru na skrajnem vzhodu. Soglasja ni samo v tem, kaka naj bo ta pomoč. Položaj je sedaj ta: Japonska ve, da zavezniki soglašajo z njenim nastopom v Sibiriji če je to treba v izpolnitve njenih obveznosti. Kar se tiče Zedinjenih držav, so funkcionarji mnenja, da formalne pritrditve ni treba.

Basel, 7. marca. »Daily Mail« poroča iz Pekinga: Za tri kitajske armadne zbroje je bilo izdano mobilizacijsko povelje.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. marca. (Kor. urad.) Nobenih posebnih dogodkov. — Šef generalnega štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 7. marca. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Skupina gfm. Ruprecht. Severozapadno od Dixmuidena so pripeljali naskakovaini oddelki od napada proti dvem belgijskim pristavam nazaj tri častnike s 114 možmi in nekaj strojnih pušk. Artiljerijsko delovanje je v mnogih odsekih oživelo. Večkrat smo zavrnili angleške izvidne sunke. — Skupina nemškega prestolonaslednika. Francoska artiljerija je razvila na mnogih točkah fronte živo delovanje. Severozapadno od Avocourta so vdrl naskakovaini oddelki globoko v francoske pozicije ter se vrnili po silnem boju in ko se razdejali številna krijta, s 27 vjetimi. Boju v zraku smo včeraj zbili 19 sovražnih letal in 2 privezna balona. Stotvitez Tuitschek je dosegel svojo zmago v zraku. Angleški letalci so r tall bombe na neki lazaret v Turcu

er ubili številne francoske prebivalce. — Z drugih bojišč ničesar novega. — ron Ludendorff.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

6. marca. Živahno oživljeno obojstransko artiljerijsko streljanje med Gardjskim jezerom in Asticom, ob Montellu in vzdolž obrežja. Naše baterije so uspešno obstreljevale korakajoče sovražne čete v asijski kotlini, južno Primolana, na drugi strani prelaza Berette in proti Lampolu levo ob Plavi. Južno Tierna so bile sovražne patrulje, ki so se bližale našim črtam, zavrnjene z izgubami. Na Pasubiju smo poškodovali s mino sovražne pozicije. Tekom dneva so bombardirali naši letalci sovražno letališče pri Motti di Livenza, kakor tudi presenečeno kolono pri Oderzu. Angliški letalec je sestrelil nad Cogneillanom sovražno letalo.

PRED ODLOČILNO BITKO NA ZAPADU

Dunaj, 7. marca. Pričakovane bitke na zapadu so boji za odločitev vojne na vseh frontah. Izid teh bitk mora vplivati tudi na dosedanje mirovne sklepe. Potrdil jih bo, če zmaga Nemci, provzročil bo njih revizijo, če se ne bo dosegel odločilen uspeh, ki bo udaril nasprotnike k tlom. Vprašanje, ki si ga stavi sedaj vsa svet, je, ali je zmaga s takimi učinki sploh mogoča. Gorlice, Targuin, Kobarič, so bile zmage velikega operativnega učinka. Zavežene odločitve pa niso prinesle, pač pa so jo pripravile. Popolna desorganizacija ruske armade vsled boljševizma je dozorila položaj na vzhodu za smrtni sunek. Romunska je morala na kolena iz strateških ozirov vsled obkolitve s strani armade Böhm - Ermolli. Nemška zmaga na zapadu, ki bi imela samo operativne uspehe, ki bi prinesla samo pridobitve nekaj ozemlja, bi bila gotovo nezadostna. En silni sunek ali več takih sunkov, ki bi prebili ves utrbeni pas ob angleško - francoski fronti in dali gotovost, da morejo Nemci zasledovati poraženega sovražnika, torej dalekosežne operacije, ki naj bi podpirale močne rezerve in vzdrževale v polnem zamahu, so potrebne, da se doseže velika odločitev, bodisi neposredno, bodisi posredno vsled padca sedanjih močnikov na Francoskem in Angleškem. Iz teh priprav, ki naj zagotovijo odločilno zmago, iz taktnih, operativnih in tehničnih premis lahko sklepamo na obsežnost in intenzivnost pripravljanih del. Tudi je treba pomisliti, da nasilni izvidni sunki sovražnika in njegovo motenje operacij priprave prav bujnost motijo ter odlagajo pričetek odločilnih bojev. Splošno je mnenje, da se odločilne bitke na zapadu ne smejo končati, kakor bitka pri Verdunu.

Washington, 5. marca. (Koresp. ur.) Reuter. Senatnemu odseku se sporočilo, da je od zahtevanega kredita 450 milijonov dolarjev za zrakoplovski program takoj treba 200 milijonov dolarjev. Cilj je ta, da se zagotovi Zedinjenim državam na njih bojni odsekih premoč v zraku. Petnaest milijonov dolarjev je določenih za barake in stanovanjska.

Boji v Palestini.

London, 5. marca. (Kor. urad.) V času od 1. do 3. t. m. je prišlo do več spopadov med turki in anglijsko in severno od Jeriha. Dne 2. in 3. t. m. so prodrle naše čete proti severu na obeh straneh in zapadno od ceste Jeruzalem - Nablus na fronti 12 milj. do največje globoine 300 jardov, pri čemer so zadele ob slab odpor.

Politične vesti.

— Slovesna izročitev izjav slovenskega žensitva za deklaracijo predsedniku Jugoslovanskega kluba se vrši, kakor smo poročali, v nedeljo 24. t. m. in sicer ob 11. dopoldne v veliki dvorani hotela Union. Svečanosti bodo prisostvovali narodni voditelji. Ljubljansko slovensko žensitvo pripravlja za to priložnost sijajno narodno manifestacijo in računati je predvsem na mnogobrojno udeležbo požrtvovalnih nabiralok podpisov.

— Javen ljudski shod, narodni tabor, bo prihodnji nedeljo, dne 10. t. m. v hotelu »Gregorič« v Krškem. Govorili bodo poslanci Jugoslovanskega kluba: načelnik dr. Anton Korosec, Ivan Hladnik in dr. Lovro Pogacnik. Pričetek ob 3. uri popoldne. Zborovanje se vrši za politični okraj Krško, pa tudi sosedje iz zelene Stajerske so povabljeni, da tako skupno manifestiramo za našo sveto »staro pravdo«!

— Beseda o miru z Romunijo. Dunajski »Abend« piše: Sedaj je sklenjen mir tudi z Romunijo. Kaj čutijo pri tem ljudje, ki znajo misliti, to povedati je najbrž cenzura ne dopustila. Ker nečemo kaliti poluradnega veselja, prepuščamo čitateljem, da si mislijo kar mi ne smemo povedati... Priznavamo, da smo včeraj bili manj previdni, nego dunajski »Abend«. Napisali smo nekaj misli za trezne ljudi, toda oficijalna radost nad Siefriedom je razobesila v našem listu svojo belo zastavo.

— Trije koncerti. Hrvatska umetnica Ljerka Kočonda je nameravala prirediti v Opatiji koncert. Volosko-opatjski okrajni glavar Murat je koncert prepovedal, ker gđna Kočonda ni bila pri volji, da poje tudi — nemške pesmi. — V Gradcu je priredil Zlatko Baloković violinski koncert, na katerega sporedu so bili po večini slovenski mojstri. Graško časopisje mu zato odreka skoraj vse sposobnosti in nemška duša se tako razburja, da bi Baloković pač ne smel še enkrat pred graško publiko. — V Ljubljano je povabila gospa grofica Atems operno pevko Weidt in neko grofico Vay. Koncert bo izključno nemški, vršil pa se bo v nekdanjem slovenskem gledališču.

lišču, sedaj Steufem imenovanem in gospa grofica se ljubeznjivo poslužuje slovenskega časopisja za reklamo. Naravno saj gre za dobrodelni namen. Kdo se bo v Ljubljani razburjal nad nemškim koncertom za čestito slovensko publiko? Kdo bi ne grajal grofa Atems, ako bi prepovedal gospe Weidti pevati v Ljubljani samo nemške pesmi, kakor je prepovedal njegov — si licet — gospod kolega v Opatiji gđni Kočondi peti le slovenske? Kdo bi se ne škandaliziral nad slovenskimi barbari, če bi se jim ne dopadalo hvalevredno početje gospe Weidt in Vay, kakor se strumno nemškemu Gradcu ni dopadel Baloković?

— Kaj instrukcije! Čitatelj lista nam piše: Čitam v interpellaciji Jugoslovanskega kluba vedno znova, kako so se obnašali ponekod orožniki proti našim ljudem, ki so jih kot politične mučnike aretirali in gonili v zapore. Neopojljivo mi je to in še bolj neopojljivo, da so mogli orožniki pripustiti, da je druhal nesrečne žrtve še zlostavljala in zasmehovala. Orožniki, ki so to dopustili, so ravnali proti svoji službeni prisegi in strogemu navodilu, ki je merodajno za vse njihovo službovanje. To službeno navodilo od 26. februarja 1876 pravi v § 79. drugi odstavek: »Orožniki ne sme dopustiti, da bi kdo aretiranca med potjo dejansko ali z besedo žalil, ga zasmehoval ali zasramoval«. Kaj se je torej z dotičnimi orožniki zgodilo? — Odgovorjamo: Prav nič. Večina jih je bila še polvaženih in mnogi, ki so morali sicer zapustiti kraj svojega izvrstnega službovanja, so bili prestavljeni na — boljša mesta. Sistem je hvaležen, tudi če zakon ni zadovoljen. Kaj instrukcija, kakor gre za nemške interese!

— Zakaj podpisuje narod izjave za samoodločbo. Čudovit dokaz narodne zavednosti je podal kakor pripoveduje »Hrv. Država«, te dni neki vaški starešina iz Kastavščine. Na vprašanje avstrijskega orožnika, zakaj je podpisal izjavo o samoodločbi naroda je odgovoril: »Ker nisem Nemec, ne Madžar, ne Italijan, marveč Slovan z dušo in telesom in ker sem prepričan, da ima naš narod isto pravico do svobode ujedinenja in samoodločanja kakor toliko drugih narodov na zemlji«.

— Ustavljen srbski beletristični list. Madžarske oblasti so ustavile srbski beletristični list »Izložba« v Vrhu na Ogrskem ter konfiscirale vse manuskripte in — naročnine.

— 21 premalo patrijotičnih romunskih učiteljev suspendiranih. Ogrski uradni list »Budapesti Közlöny« pravi: imena 21 romunskih učiteljev, ki so po ukazu naučnega ministra Apponyja suspendirani, češ, da so premalo patrijotični. Morda pridejo radi premalega patrijotizma celo na zatožni klopi.

— Poljski voditelji pri cesarju. Dunaj, 7. marca. Cesar je sprejel v posebnih avdienci voditelje Poljskega kluba grofa Baworowskega, dvornega svetnika Kendziorja, Zalenjewskega in Stapinskega. Poslance je predstavil cesarju minister Twardowski.

— Obsojeni Poljaki. Vojno sodišče na Poznanjskem je obsodilo 15 mladih Poljakov, ki so bili zasačeni, ko so napeljali protestne lepake proti priklonitvi Holmsčine Ukrajini, na dva do tri mesece ječe.

— Novi poljski ministrski predsednik. Bivši poljski finančni minister Steczkowski, ki se je oglasil 6. t. m. pri nemškem državnem kancelerju, bo baje bodoči poljski ministrski predsednik. V Berlinu je šel, da poda tam svoj politični program, kako hoče vladati »svobodno« Poljsko.

— Avstro - ogrsko kulturno delovanje v okupirani Srbiji. Iz Belgrada poročajo, da se otvorijo s pričetkom drugega šolskega tečaja realne gimnazije v Kragujevcu, Kruševcu, Šabcu. Valjevem in Užicu in trorzredna trgovska akademija v Belgradu. Učni jezik je srbski, nemščina in madžarščina sta oblatna učna predmeta. Z otvoritvijo novih šol se zviša število srednjolcev in srednješolk na 4000. Vrhovno vodstvo srednješolskega poduka ima stotnik Osetty, po poklicu ravnatelj neke budimpeštanske gimnazije, ki baje popolnoma obvlada srbski jezik.

— Italijani in Jugoslovani. »Journal des Debats« piše o približanju Italijanov k Jugoslovanom med drugim tudi to: Politični pokret, ki je nastal v Italiji, da doseže zblizanje z Jugoslovani, je znatno izpremenil razpoloženje med Jugoslovani v Avstro-Ogrski monarhiji. Dne 30. januarja je bila v Osijeku, drugem glavnem mestu Hrvatske, proslava pesnika Vojnovića. »Pesti Hirlap« poroča, da so dijaki, ki so nosili srbske embleme, klicali Srbiji, kralju Petru, Češki in Italiji. Zlasti hrvatske časopise označuje krfsko deklaracijo kot cilj Jugoslovanom. Zanimiv dogodek se je zgodil 24. januarja v Istri, kjer so imeli Jugoslovani in Italijani skupno konferenco glede težkoč aprovizacije. To vse so novi znaki, da je imel pokret v Italiji za približanje k Jugoslovanom dobre posledice. Srbski list »Union«, ki izhaja v Ženevi v uredništvu predsednika hr-

nogorskega odbora Radovića, prinaša zanimiv članek o sporazumu med Italijo in Jugoslovani. Ta članek pravi: Naši narodi imajo simpatije drug do drugega. Diplomacija bi morala dati izraza narodnim željam in naša skupna stvar bi šla dobro. Dajte, da si ustvarimo zvezo, ki bo imela samo en skupni cilj: osvoboditi narode, ki ječe pod avstro-ogrskim jarmom in osnovati neodvisne narodne države. Vprašanja, ki so za nas življenjskega pomena, se morajo rešiti z ozirom na trajno prijateljstvo. Če se vedno obstojajo protiva načela o ureditvi meje se bodo ta načela po končani vojni izravnala, kadar bomo vedeli, kaj si moramo razdeliti. Težkoč ne bo, če ne bo pritiska ekstremnih elementov. Da preprečimo vse eventualnosti, se moramo sklicevati na razsodišče. Samo v slogi je naša rešitev.

— Italijanski vojni budget. V senatu je sporočil zakladnik minister Nutti, da znašajo splošni izdatki italijanskega državnega zaklada v času od 1. avgusta 1914. do 31. decembra 1917. — 44.476 milijonov lir.

— Italijanske čete na zapadni fronti. Baje je bilo večje število italijanskih čet poslanih na zapadno fronto v zmislu dogovora med zaveznicmi. To je razvidno iz okrožnice poštnega ministra, ki opozarja občinstvo, naj natančno adresira poštno pošiljate za italijanske vojake na Francosko, ker francoska pošta zavrača vse polno pošiljatev radi nezadostnega naslova.

— Napravite hitro! Poročevalec newyorških »Times« je imel pogovor z generalom zavezniških čet Fochom. Ta mu je rekel: Napravite hitro! Ne izgubite nobene minute! Da dosežemo zmago, morajo imeti zavezniške države veliko ameriško armado z vso potrebno opremo. Končno je Foch pripočel, naj Amerika in Japonska nastopita proti Nemcem v Sibiriji.

— Romunska kraljevska rodbina se nastani v Londonu? Te dni se je mudil Take Jonescu, ki potuje v London, v Parizu. Podučeni krogi sodijo, da gre na Angleško pripraviti bivališče romunski kraljevski rodbini.

— Gerard o vplivu nemškega glavnega stana. Curiški listi poročajo po angleških časopisih: Bivši ameriški veleposlanik v Berlinu Gerard je izdal knjigo, v kateri trdi da je edina sila, ki v Nemčiji končno odločuje o vsaki stvari veliki glavni stan, proti kateremu nima nobene moči niti cesar Viljem sam. Gerard pravi, da sede v nemškem državnem zboru ljudski zastopniki, ki nimajo nikogar zastopati in govore o vprašanjih, o katerih nimajo ničesar odločati, ker vršijo vso oblast v Nemčiji Hindenburg, Ludendorff in drugi generali.

— Nemški socialni demokrati in londonski sklepi. Nemški državni poslanec Giesberts piše v »Nordf. Allg. Ztg.« o mednarodni socialistični konferenci ter pravi z ozirom na zadnji članek »Vorwärtsa«: Če bi se bodoča socialistična konferenca postavila na stran londonskih sklepov, bi ji posebno nemška socialna demokracija ne mogla pritrčiti. Prav verjetno pa je tudi, da se večina nevtiralnih socialistov ne da dobiti za to stališče. Pritrditev nemške socialne demokracije je po stališču »Vorwärtsa« izključena in bi bila, kakor stoji razmere, izdajstvo nemške stvari. Nemška socialna demokracija in zlasti strokovne skupine, vedo prav dobro, za kaj gre v tej vojni nemški delavskim razredom. Ne moremo si misliti, da bi se ogrožanja nemških delavcev, kakor mir po vzorcu londonske konference, ki ima na koncu koncev samo namen oslajati Nemčijo ne samo v narodnem, marveč tudi v gospodarskem oziru. Kaj bi pomenila izguba alpske - lorenskih rudnikov za nemško industrijo, zlasti za železno in strojno industrijo, ve tudi zadnji nemški delavec.

— Ženske v državi New York prvič volile. Pri nadomestnih volitvah za reprezentantsko zbornico iz države New York 5. t. m. so prvič volile ženske.

Z Goriškega.

6. marca.

Oporabi Sočine vode za namakanje je govoril v seji deželnega sosveta za obnovo Goriške dr. H. Tuma. Kmetovalec iz goriške okolice omenja k temu: namakanje je res potrebno. Namakalna napeljava bi nam izborna služila, toda za namakanje Sočina voda ni dobra, ker je pretrda in mrzla. Mnogo boljše za namakanje bi bila voda iz Vipave, napeljava za namakanje pa bi morala priti iz tam pod Ribembergom ter bi segala do Soče ob Gorici in šla tudi na tempaško polje. Voda iz Vipave je mehka in topla, zato za namakanje mnogo primernejša od Sočine vode. Misli o namakanju goriškega polja ne smemo pustiti v nemar, marveč ta misel naj se udeleži.

Glede naknadnega izplačila begunskega vzdrževanja prispeljalo do 500 K še vedno nismo na jasnem. § 9. begunskega zakona govori sicer določeno, da imajo pravico do tega naknadnega izplačila samo evakuiranci, drugi pa ne. Ali čitali smo, da se ta paragraf ne bo tolmачil ravno tako strogo v izvažanju zakona, tako da bi na primer begunci iz Gorice dobili to naknadno izplačilo, ako prav Gorica ni bila evakuirana in torej prebivalstvo ni odšlo od tam na ukaz

oblasti. »Lavoratore« je poročal, da bi utegnili dobiti to izplačilo Gorica in Trbič in da socialnodemokratski poslanci delujejo v tem smislu. Ali doslej še nimamo nič gotovega v tem pogledu. Zato prosimo poslance in Orednji odbor na Dunaju, naj nam končno povedo, kako je s tem izplačilom 500 K, da ne bo toliko beganja in popraševanja. Upamo, da se zadeva reši v prilog prizadetih beguncev.

O pomoči vračajočim se beguncem čitamo po listih tople besede, polne sočutja in umevanja težkoč vzpostavitev življenja tam, kjer je vojna vse odnesla. Tako se izvaja, da so težkoče, katere imajo premagati oblasti pri odpravi beguncev domov, izredno velike, po drugi strani pa se ne sme omaloževati okolnosti, da se vračajo praznih rok, ker ni vzpored, ni živine, ni živeža; zato pa jim treba preskrbeti vse, kar moreče. Tudi ne morejo otroci in stari morda ure in ure hoditi domov, ker dosepejo navadno lačni in utrujeni tako, da kar padajo na tla. Tudi čitamo pozive na prebivalstvo v zaledju, naj zbira razno oropavo, kuhinjsko posodo itd., ker begunci bodo to nujno rabili, kajti doma je vse izginilo, onih, ki so mogli kaj rešiti, pa ni veliko število. Tudi se govori o obsežnem nameravanem delovanju damskih odborov v pomoč beguncev, ki hoče preskrbeti razne pohištvene predmete, obleko, obutev itd. Vse leno in prav. Zelim obilo uspeha. Begunci so vsega teza potrebni takoj. Kar morejo pa si nakupujejo sami.

Iz referata namestništvenega svetnika Rebeka na prvi seji »Deželnega sosveta« za obnovo pokonežene goriške Goriske - Gradišanske (Poljedelstvo in gozdarstvo). Znatnih materialnih pogođnosti imajo biti deležne tudi po vojni oškodovane stranke kategorije poljedelcev in gozdarjev. V tem pogledu veljajo sledeče določbe: 1. Oddajanje poljedelskih strojev, orodja, vlačnih sil, izven dežele kupljene vprežne in koristne živine, sleditč krmil ob dovoljevanju popusta do 33% in ob dovoljevanju polletnega kredita, ki se ima obrestovati s 3%. Kmečkim malim posestnikom, ki so po vojni izgubili svojo gospodarsko oropavo in se nahajajo v hudi finančni stiski, se morejo izjemoma dovoljevati tudi večji popusti. V danih slučajih se jim morejo poljedelski stroji in orodja prepušiti tudi brezplačno. Stroje in orodja, kakor tudi poljedelske potrebščine, brezplačno nabavljene po namestništvu, je oddajati po vojni oškodovanim strankam seveda tudi brezplačno. Tu prihaja v prvi vrsti v vprašanje posebej navedeni krog interesentov. 2. Prepuščanje motorskih plugov potom najema proti plačevanju določene najemnine, pri čemur je v prvi vrsti jemati posebnega ozira na materialni položaj strank, omenjenih pod 1. odstavcem 2. 3. Odlog plačila za umetna gnojila in semena (tu in inozemskega), do spravila letine. Oddajanje semnja se ima po možnosti vršiti in natura. Oddajanje in kreditiranje tuzemskega semnja se vrši potom podružnice vojno - kreditnega zavoda v Trstu. 4. Načela, določena pod 1. in 3., veljajo tudi za slučaj, ko pe vojni oškodovane stranke, ne da bi se bile obrnile do namestništva, ali z njegovo vednostjo, same pokrivaio svojo potrebo na navedenih predmetih. Kompetenca za dovoljevanje popustov (subvencij): 1. Popuste (subvencije) v smislu predložitelj izvajani more dovoliti namestništvo posameznim strankam do najvišjega zneska 10.000 K. Dovolitev višega popusta (subvencije) je navezana na privolitve ministrstva za poljedelstvo. 2. Dovoljevanje kreditov pri meru predložitelj predpisom in sicer do najvišjega zneska 100.000 K v posameznem slučaju pripada namestništvu v lasnem delokrogu. Za prekoračenje te najvišje meje je pridobiti privolitev ministrstva za poljedelstvo. Do časa, ko začne delovanje vojno - kreditnega zavoda za južno vojno ozemlje, je pooblaščen namestništvo, da po vojni oškodovanim poljedelcem, katerih zemljišča so v minulem letu ostala neobdelana, dovoljuje brezbrezostna predplačila za obdelovanje, ki se imajo povrniti iz letine. — C. Obrt. industrija in trgovina. Za obnovo obrti, industrije in trgovine prihajajo za sedaj v prvi vrsti v vprašanje posojila vojnokreditnega zavoda; vendar je namestništvo pooblaščen za dovoljevanje subvencij do 3000 K v posameznem slučaju za nabavo oropav za delavnice malih obrtnikov, rokodelcev in domačih industrijalec, kakor tudi za prodajalne trgovce. — Stvar namestništva bo, da bo po zaslišanju deželnega sosveta stavljal predloge o tem, ali, in kake druge forme prospeševanja teh gospodarskih panog se imajo uporabljati.

Vesti iz primorskih dežel.

Krekovo slavlje v Trstu se bo vršilo v gledališču »Politeama Rossetti«. Zanimanje za slavlje je tako veliko, da je upati, da bo obsežno gledališče polno.

Umri je v Trstu Antonio barone Burlo, tržaški patricij, star 78 let.

Kruh v Trstu. Proti kruhu iz sedanje koruzne zmesi se tržaško prebivalstvo odločno upira in zahteva 10 kg kruha iz moka, ki bo užitna in 93 gramov koruzne za polento.

Išče se v uradnih zadevah naslov Josipa Uršiča iz Rihemberka št. 4, nazadnje Ldt. E. B. 418. Naslov naj se pošlje Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani.

Na znanje. Pri Posredovalnici za goriške begunce se nahaja potni list na ime Izidor Gerbič in notes z malo vsoto denarja. Informacije se dobi pri posredovalnici.

Dnevne vesti.

— Tretjič odlikovan. Signum laudis z meči za hrabrost v bojih pri Pivai je dobil poročnik Ante Tavčar, sin g. župana Ivana Tavčarja. To je že njegovo tretje odlikovanje.

Ljudskošolske vesti. Učiteljski kandidati Eduarda Bloudek in Milena Novak sta nameščenj kot suplentin na rudniški šoli v Idriji. Provizorin učiteljica Gracijana Koršič je premeščena v Gotico.

— Dobrodelni koncert. Vzpored dobrodelnega koncerta, ki se vrši 16. marca 1918 ob 8. uri zvečer v deželnem gledališču v prid »Kranjskega deželnega društva c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladincev« je naslednji: 1. Richard Wagner: Predigra k operi »Mojstriški povici«. C. in kr. mornariška godba. 2. Richard Wagner: »Tannhäuser«, Arija. Elizabete. C. in kr. komorna pevka gospa Lucie Weidt. 3. C. M. pl. Weber: Koncertni komad v F - molu op. 79 s spremljevanjem orkestra gospa Sarolta baronica Vay. 4. Johannes Brahms: a) Zvesta ljubav; b) Nedelja; c) Od večne ljubezni. C. in kr. komorna pevka gospa Lucie Weidt. 5. Franc Liszt, Prva razsodija. C. in kr. mornariška godba. Feliks Weingartner, Praznovanje ljubezni. 6. Pesmi Antona Dvořáka. C. in kr. komorna pevka gospa Lucie Weidt. 7. F. Chopin: Berceuse. Corelli - Friedenthal: Caprice de concert. Gospa Sarolta baronica Vay. 8. Richard Strauss: a) Jutro; b) Podoknica; c) Cecilija. C. in kr. komorna pevka gospa Lucie Weidt. 9. Richard Strauss, Smrt in odrešenje, sinfonična skladba. C. in kr. mornariška godba. Vstopnice se prodajajo od 10. marca 1918 naprej v društvenih prostorih v poslopju dež. vlade, pritličje na levo, vhod Erjavčeva cesta, od 10. ure dopoldne do 1. ure popoldne in od 2. do 4. ure popoldne; na večer koncerta pri blagajni deželnega gledališča.

— H koncertu »Glasbene Matice«. Gospa Pipa Arko - Tavčar, ki bo v sobotinem in nedeljskem koncertu »Glasbene Matice« iz prijaznosti in naklonjenosti na povabilo in prošnjo »Glasbene Matice« sodelovala, je bila več let odlična gojenka »Glasbene Matice«, učila se je solopetja najprej pri učitelju Hubadu. Nastopala je z odličnim uspehom pri produkcijah gojencev v raznih razredih. V Zagrebu nadaljuje svoje pevke študije pri nekdanji primadoni hrvaške opere, dramatični operni pevki gospej Brücklovi. V pretečenem letu je nastopila večkrat v Zagrebu pri dobrodelnih prireditvah za »Prehrano« ubožnih slojev, za »slepe«, »invalidne vojake«, »Rdeči križ«, itd. v koncertih in opernih prireditvah. Svojo pevsko in glasbeno izobrazbenost stavlja v službo plemenite dobrodelnosti, kakor bo tudi v Ljubljani iz prijaznosti in naklonjenosti do slovenskega glasbenega zavoda do »Glasbene Matice« sodelovala na korist »Glasbeni Matice«. Domačino velesimpatično slovensko pevko z plemenitim delovanjem v dobrodelnosti in v kulturi iskreno pozdravljamo v koncertu. Pela bo lepe slovenske in hrvaške pesmi in arije iz čeških oper Dvořáka in Smetane. — Gosposodina Dana Kobler je odlična slovenska klavirska virtuosinja z izborno tehniko, krasnim predvajanjem in popolnim umetniškim umevanjem. Ona je nam temveč vredna, ker res med nami v našem kulturnem središču deluje in s svojo umetnostjo dviga slovensko kulturo. Izvajala bo Novákov »Amoros« iz cikla »Spominek«, ki je lirčna slika s prelepo melodijo. Smetanova skladba »Obkrožak« prinaša dvojce narodnih čeških melodij v plesnem ritmu. »Berceuse« (Uspavanka) je najnežnejša skladba velikega Chopina. Basovska figura, neprestano se ponavljajoča do konca, imitira zibanje. Nad njo plava v desni roki rahla melodija v raznih variacijah. Celo skladba se ziblje v pianu in v pianissimo in je polna najlepšega razpoloženja. Balada v G - molu je, v bistvu, preje sonat podobna, viharna fantazija na dva glavna motiva. Chopin je je napisal pod vplivom nekega Mickiewiczevega eposa.

— V koncertu »Glasbene Matice« se bo prvič izvajala nova slovenska zbirna skladba Zabe, katero je zložil naš odlični skladatelj Josip Pavčič na besede Otona Župančiča iz »Cicibanca«. Smisel, vsebina, prelepeževinega, vselega dela je sledeča: Dolgotrajna suša grozi pogubitvi srečne stanovalce vaske luže. Star žabar — (kontraaltist) — skuša potolažiti obupani svoj rod Kum, kum, le pogum, siliš sem od jga sum! — Zabe zlezejo pomirjene iz kotline in mu prirede kratak koncert. Na obzorju se prikaže oblak. Žabar ga z veselim vsklikom naznani zbegani družini. Nastane velika veselost: »Kvak, kvak, glej oblak! glej oblakov sivih vlak — vedro vode nosi vsak, kmalu bo vse polno mlak! — Med prihuljenimi vzdihli: »Eog nas reši vsega zlega« se žabar bodreč oglasa, kar grmenje naznanja zabav srečno rešitev iz velike stiske in zadrege. — Med besedilo na koncertnih programih se je vrnila neljuba pomota. Druga kritika se glasi kakor zgoraj citirano. Občinstvo naj oprostí in popravi. — Za oba koncerta »Glasbene Matice« so vsi sedeži razprodani!

— Mnogo srčnih pozdravov pošiljamo iz zasedne Italije vsem prijateljem in znancom sledeči slovenski fantije: Glivar Ivan, Zuzemberg: Šušteršič Fran, Laze; Kotnik Maks, Ljubljana; Ulčar Fl., Bled; Francić Nace, St. Jernej; Wittmann Fr., Mokronog.

— Odlaševanje beguncev. Policijsko ravnanje je opazilo, da se stanovanske spremembe beguncev v Ljubljanskem policijskem okolišču ne prijavljajo po zglasovalnih ozir. odlaševalnih predpisih. Hišni posostniki, hišni oskrbniki in sploh stanovanjodajalci se torej na dolžnost točnega izpolnjevanja obstoječih zglasovalnih predpisov opozarjajo, ker bi se jih drugače, posebno, ako bi se izkazalo, da se je odglasitev opustila v svrhu neopravičene uporabe krušnih ali sploh prehranjevalnih listkov strogo kaznovalo. Ako bi kdo opazil neopravičeno uporabo prehranjevalnih, posebno krušnih in sladkorinih listkov, naj to v interesu ljudske prehrane naznani na c. kr. policijskem ravnanstvu ali pa pri mestnem magistratu v Ljubljani.

— Oddaja vojaških koni. Vojaska oblast ima začasno oddati več konj v zasebno oskrb in porabo zanesljivim živinorejcem, ki se z reverzom zavežejo, da bodo konja dobro hranili in jih na zahtevo nemudoma vrnili vojaški uravi. Reflektanti iz Ljubljanskega mestnega okrožja se tedaj vabijo, da se v tej zadevi nemudoma zglase v mestnem gospodarskem uradu na magistratu.

— Oddaja sena in slamo. Stranke, ki so naročile pri Deželni mestu za krmilo s eno, naj čimprej sporočijo, če so zadovoljne, da se jim pošlje slamo namesto sena; to zaradi tega, ker dobiva imenovani urad v zadnjem času skoraj samo slamo namesto sena in ne more vsled tega izvrševati naročil na seno. Ob enem je vzeti na znanje, da imenovani urad ne more sprejemati nobenih novih naročil več, ne na seno ne na slamo, ker ne dobi več blaga in je za dobavo določena množina že s prvimi naročili prekoračena.

— Naročila na otrobe in močna krmila. Pri otrobih je nastopilo tako pomanjkanje, da ni mogoče zadostiti vseh naročil in obilnim naročilom. Zupanstva hočejo po več tisoč kilogramov za posamezne občine, deželno mesto ima pa za celo deželo komaj par tisoč kilogramov na razpolago, tako da v zadnjem času sploh ne more zupanstvom več dobavljati. Kakor po 300 kg. Če ni blaga ga ni mogoče deliti. Druzih močnih krmil je pa sploh zmanjkalo. V sled tega ni dobili nobenih oljnih tropin, ne lanenih, ne makovih ali rapsovih. Zupanstva naj nastali položaj in to stisko upoštevajo in naj ne zahtevajo takih množin otrobov, ki jih ni mogoče dati.

— Društvo tobačnih trafikantov za Kranjsko in Ljubljano ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 10. marca 1918, ob 2. uri popoldne v posebni sobi restavracije pri »Novem svetu« na Marije Terezije cesti z običajnim dnevnim redom. Trafikanti in trafikantke se vabijo, da se tega shoda, ki je zelo važnega pomena v lastnem, kakor tudi v interesu društva, zanesljivo udeležijo. Vabljeni so tudi nečlani trafikantje.

— Krojaška zadruga ima za člane in članice in za okoličansko zadrugo črnega in belega sukanca na razpolago, kakor tudi pavlo za ta obrt.

Iz graščine baronice Müller na poti proti Dobrovi so odnesli neznani tatovi oprave, obleke, obutve in drugih reči v vrednosti nad 3000 K.

Semenj v Črnomlju bo kakor navadno v tork pred Veliko nočjo, to je: 26. marca t. l.

Težko je bil ranjen 34letni tovarniški delavec Valentin Simončič, ko je ponoči govoril z nekim dekletom pod njenim oknom. Nekdo ga je nenadoma udaril po

glavi, da je obležal nezavesten. Simončiča so pripeljali v deželno bolnišnico. Napada je osumljen neki železniški delavec, ki je izročen sodišču v Ljubli.

Nesreče s patronami. 12letni begunski deček Alojzij Leban je zažgal najdeno vojaško patrono, ki je eksplodirala in mu odtrgala na desni roki vse prste. — Osemletnemu Stanku Ozvaldu je eksplodirala patrona odtrgala dva prsta na levi roki.

Za dva mernika koruze. Učitelji iz Stajerske nam popisuje sledečo pretresljivo sliko iz današnjega učiteljskega življenja na deželi. Soprog: Imam temeljne plače letnih 1400 kron z vsemi draginskimi dokladi znaša sedaj moja plača okroglih 260 kron mesečno. Skrbeti imam za šest malih otrok, ženo in postrežnico. Od vsakega večjega kraja smo oddaljeni 1/4 ure, do železnice imam 5 ur hoda. 1 kg slanine stane tukaj 38 kron, en mernik koruze 140 (stoštrideset kron). Za male otroke ne dobim nikake hrane, na občini nimajo razen koruzne moke nič, če pa grem h kmetu naj mi kaj proda, pa se zgovarja, da nima. Če gre žena h kmetici po mleko, ga nima. No pa zakaj bi ga dala, saj ne rabi denarja. Vsak težak služi sedaj dnevno od 5 do 6 kron pri popolni hrani, ubog učitelj pa, kateri neprenehoma slušuje že čez 17 let, se mora mučiti cel mesec za dva mernika koruze, pa mu še 20 kron zmanjka! Ako se nam ne bo v kratkem pomagalo z izdatno podporo, bomo, kateri smo z družinico preobloženi, morali se končati, saj bolje je umreti, nego umirati. — Ne upamo si pravitati nobene besede. . . .

Roparski napad na pismošeno v Gradcu. Včeraj okoli poldneva sta napadla v hiši št. 142 v ulici Körösi neki vojak in neki civilist pismošeno Frana Maurerja, ga pobila na tla in mu vzela 1616 K 35 vin. denarja, potem pa zbežala. Podrobnosti se poročajo, da sta ga počakala v veži, ko se je vrnil iz prvega nadstropja. Gotovo sta dlje časa pazila nanj in ga potem v omenjeni hiši napadla in oropala. Maurerja so prenesli nezavestnega v bolnišnico. Ko se je zavedel, je povedal, da je bil eden napadalcev, civilist, precej velik, okoli 30 let star, napravljen po nemško - stajersko, z velikimi, bodečimi očmi; drugi, vojak, je bil tudi še mlad, temne polti, črni las.

Velike demonstracije v Gradcu dne 6. marca. »Grazer Volksblatt« poroča o velikih demonstracijah, ki so se vršile v Gradcu dne 6. marca zvečer. Demonstrantje so šli potem, ko so čuli odgovor, ki ga je dal podpredsednik stajerskega namestištva grof Stürgkh njihovemu odposlanstvu, skozi ulice »Hof-Sper- und Murgasse« na Annenstrasse. Že v predzadnji ulici so začeli razbijati in pleniti po trgovinah. Tvrde Habsburgerhof, Wiener - Lindeumindustrie, Müller, Oblak, Brückelmeier, Hiebler, Jossek, Pichler, kavarna hotela Elefant, kavarna Helm, tvrda Tatzel Robinson, kavarna Rosegger so utrpeli veliko škodo. V Murgasse ni mogel voziti tramvaj, ker je bilo na tiru toliko razbita stekla. Demonstracije so trajale od 6. do 9. zvečer. Med drugim so demonstrantje zahtevali, naj se peče užiten kruh. Demonstranti so bili oboroženi z železnimi predmeti, vijaki, drogi itd. Policija je bila proti demonstrantom brez moči. Arretirali so samo neko žensko, ki je plenila pri Robinsonu. Ob kavarni Rosegger je hotel urednik social. lista »Arbeiterwille« Robinson miriti demonstrante. Dosegel je to, da so ga pretepali tako, da so ga morali z rešilnim vozom peljati domov. Škoda, ki so jo trgovci utrpeli, je jako velika. Graški župan Fizia je izdal oklic na prebivalstvo, v katerem poudarja, da je preskrba s kruhom v mestu res skrajno slaba in so priložnosti opravljene, ali neopravičeno je, radi tega razbiti izlože nepravde, nedolžnim trgovcem. Slab kruh povzroča popolno pomanjkanje dobre moke in dokler te ne bo v Avstriji, tudi ne bo boljšega kruha. Sedaj smo v najslabšem letnem času. Dovolj je za prihodnje tedne še nemogoče. Ob najboljši volji se sedaj ne morejo izpremeniti obstoječe razmere. Nadaljnje demonstracije bi imele težke posledice za mesto in prebivalstvo, pred katerimi bi ne mogel nikogar ščititi. Prosi prebivalstvo, naj potpi in zahteva mir in razsodnost, kajti razmere so močnejše od nas in nasilne demonstracije jih ne morejo izpremeniti. Za varstvo prebivalstva so storjene potrebne odredbe.

Kino Ideal. Predvajanja »Cirkus Wolfson« zadnje gala - predstave so se nad vsa pričakovanja siljajo obnesla. Ta sloviti film je vzbudil vseobčo pozornost in žel največje pohvale. Ta film je delo prvovrstne kakovosti. Opozarjamo, da je

ta kolosalni film na sporedu samo še do ponedeljka, dne 11. marca ter vabimo p. n. občinstvo, da si ga ogleda. Spored mladini ni pristopen. Kino Ideal.

Ukradeno perilo. Neki perici je bilo v Gosposki ulici z voza ukradenega raznega moškega in ženskega perila v vrednosti 300 kron. Perilo je zaznamovano z A. A. M. in A. S.

Padla je po kamnitih stopnicah na Turjaškem trgu 25letna dekla Franciška Pengal in si zlomila desno roko.

V sredo med 11. in 11. uro je izgubila na Vodnikovem trgu, na vogalu pošte, pri mesarski stojnici, revna žena tuj denar v znesku 450 K in več poštinih vrednic. Pošteni najditelj, ki ima kaj srca do uboge družine, naj odda denar proti dobri nagradi v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

Aprovizacija.

+ Meso za uradniške skupine. Uradniške skupine prejmejo meso v soboto, dne 9. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: od pol 2. do 2. prva uradniška skupina št. 1 do 200, od 2. do pol 3. št. 201 do konca. Od pol 3. do 3. druga uradniška skupina, od 3. do pol 4. tretja uradniška skupina, od pol 4. do 4. četrta uradniška skupina. — 1 oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe 3/4 kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kg. Prinesite s seboj krušne legitimacije.

+ Meso na zelene izkaznice B št. 1761 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1761 do konca prejmejo meso v soboto dne 9. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeni je tale red: od 4. do pol 5. št. 1761 do 1960, od pol 5. do 5. št. 1961 do 2160, od 5. do pol 6. št. 2161 do konca. 1 oseba dobi 1/4 kg, 2 osebi pol kg, 3 in 4 osebe 3/4 kg, 5 in 6 oseb 1 kg, 7 in 8 oseb 1 1/4 kg, več oseb 1 1/2 kg. Kilogram stane 2 kroni. Prinesite s seboj krušne legitimacije.

+ Prodajalci sladkorja se opozarjajo da se oddaja na vsako izkaznico za sladkor le 3/4 kg sladkorja.

Razne stvari.

* Zračna pošta med New Yorkom in Washingtonom. Iz Washingtona poročajo, da se uvede dnevna zračna pošta med New Yorkom in Washingtonom dne 15. aprila.

* Radi navljanja cen je prišlo v Losoncu na Ogrskem pod obtožbo 600 oseb. V glavnem gre za turščo, katero so nakupovali velike množine, in jo potem prodajali silno drago prebivalstvu.

* Tajni izvoz italijanske svil v Nemčijo. »Corriere della sera« priobčuje podrobnosti o milanski aferi glede izvoza svil v Nemčijo. Upravni svetniki dotičnih družb so aretirani, večinoma so milijonarji.

* Zaplenjena dva vagona masti. V »Jutranjem Listu« čitamo dopis iz Karlovca, ki pripoveduje, da je oblast prišla dva voza, ki sta izhitopljala cele vagona masti iz Hrvaške. Prvi je znani vojni milijonar Robert Re's v Karlovcu, po poklicu sicer inženir, ki se pa sedaj bavi z aprovizacijo nekaterih občin z mastjo na debelo. On kupi mast, si preskrbi izvoznico za kako obsejno občinsko aprovizacijo, potem pa zna mast prodati in odpeljati na voze na Kranjsko. Ena taka mastna ekspedicija je bila zaplenjena v Bosiljevu. Drugi se imenuje Donat Njegov vagon masti, ekspediran na voze seveda ponoči, so vjeli v Netretiču. Sedaj se pa mast ne pošilja več po voze, ampak po železnici, in sicer tako-le: Mast pride na kako postajo, tam se na papirju »odkupi«, ali tisti dan se zopet na papirju »vtovori« vagon »vina« in tako vino-mast potuje brez zapreke na Kranjsko.

Gospodarstvo.

— »Ljubljanska kreditna banka«. V mesecu februarju se je vložilo na knjižice in na tekoči račun 7.696.405 K 43 vin, dvignilo pa 7.780.366 K 33 vin. Stanje vlog koncem februarja 44.610.054 K 90 v. 1092

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

+

Potrti neizmerne žalosti javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, predobra mati, oziroma sestrana, gospa

Ivana Modic

soproga c. kr. finančne straže višjega respicijenta

dne 6. marca 1918 ob 12 uri popoldne v 42 letu svoje starosti po mukopolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere mirno udano v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki prežalostno umrle se položijo k večnemu počitku dne 8. marca 1918 ob 3. uri popoldne na pokopališče na Jesenicah.

Priporočamo jo v blag spomin.

Jesenice, Gorenjsko, dne 6. marca 1918.

Franc Modic, soprog. Danilo, tretješolec, sin. Ljudmila, hči Franc, Levro, Luka, Anton, bratje.

+

V neizmerni žalosti javljam, da nam je kruta usoda ugrabila našega ljubega, dobrega brata, svaka in strica, gospoda

Lojzeta Januša

kateri je v tork zjutraj ob pol eni uri nenadoma preminul.

Pogreb se je vršil v četrtek 7. marca 1918 ob 5. uri popoldne na tukajšnjem pokopališču.

Vsem prijateljem in znancem, ki so predragega pokojnika v tako obilnem številu spremlili na zadnji poti, imenoma še vlč. g. župniku Berniku naš iskreni Bog plačaj!

Preblegemu pokojniku našo molitev in blag spomin!

Domžale, dne 8. marca 1918.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Bog povrni vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano sočutje in udeležbo pri pogrebu mojega nepozabnega soproga, gospoda

Josipa Zorna.

Zlasti pa srčna hvala č. gospodom duhovnikom in cenj. gosp. tovarišcem in g. tovarišem ranjkega, ki so ga spremlili na zadnjem potu ter mu zapeli ob grobu v slovo.

LOKA, 6. sušca 1918.

MARIA ZORN, učiteljeva vdova.

Kupim iz druge roke

mlatilnico

z vratilom ali motorom, ki je v dobrem stanju. Ponudbe na naslov: »A. B. posterstante črtnih pri Ljubli«.

Vojenega kandidata

ali vsaj zanesljivega uradnika ki je izurjen v lustriranju in manjsem notarskem konceptu potrebuje do 1. aprila t. l. o. kr. notar dr. Pirbas v Mariboru.

Stranka išče za dobro plačo stanovanje

obstoječe iz kuhinje, dveh sob, dvoranice ali pritlikline, če je mogoče za takoj in vsaj za nekaj mesecev. v prostem času bi se pomagalo v vitarnstvu ali v kak drugi ekonomični stroki. Naslov pove upr. »Slov. Nar.«

Jabolčnik in brusnec

ter vina la. kakovosti prodaja vsake količine trdka

M. Wilcher, Eggenberg pri Gradcu. Janzgasse Nr. 10.

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 26 let, trg. naobražen, želi znanja z mladenko do 24 let starosti v surho pozneje ženitve. Ceni, ponudbe ako mogoče z sliko pod »Jugoslavija 1097« na upr. »Slov. Nar.« Javnost zadržana.

Marljivo dekle

vešča špecerijske stroke, ur. na prodajalca se sprejme. Predstavi naj se v c. l. kr. tovarni za glino, Moste pri Ljubljani.

dobra KUHARICA

proti dobri plači za stalno. — Prednost imajo kavarniške stroke vajene. Istotam se oddajo razni časopisi in dnevniki, kakor »Presse«, »Tagespost«, »Arbeiterwille«, »Laib. Ztg.«, »Meggendorfer«, »Fliegende Blätter«, »Narod.«, »Slovenec«, »Obzorje«, »Novosti«, »Tedenke slike«, »Illustr. tednik«, ter razni drugi.

Kavarna »Central«, Stefan Mihovč, Sv. Petra nasip 37, Ljubljana.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji

185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Prodajo se zajčji blevčki

Poizve se: Poljanska c. št. 62. 1029

Absolventinja

trg. točaja, zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi primerno službo v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod »Zabotnica 1103« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Sprejme se takoj dobra kuharica

Plača po dogovoru. Istotam se sprejme tudi »šivilja« za na dom. BERENKA, Franciškanova ulica št. 6 I nadstropje.

Poučujem nemščino in vse predmete ljudskih šol

pod zmernimi pogoji. — Naslov pove upr. »Slov. Nar.« 1093

Prodajam 500 kg prešanega pristnega medu.

Kupim več kompletnih novih ali starih nepokvarjenih in popolnoma rabnih židarskih panjev. —

JOSIP FRANK, Ceremošnjice, Dolenjsko.

Išče se dober hlapec

oženjen dobi stanovanje, samski s hrano.

ANTON STEINER, Jeranova ul. 13. Trnovo.

Kontoristinja

nemškega jezika v govoru in pisavi zmožna, spretna strojevska, ki je večja tudi stenografije, se proti dobri plači takoj sprejme. Predstavi naj se v c. l. kr.

tovarni za glino, Moste pri Ljubljani.

RAZGLEDNICE

umetniške in pokrajinske se dobe v veliki izbiri v »Narodni knjigarni« Prešernova ul. 7.

Hišna

katera je kot taka že službovala, pridna, poštena dobi dobro službo pri I. Sušnik, Zaloška cesta 21, Ljubljana.

Išče se Kamniški bližini za celo sezono meblvano stanovanje

obstoječe iz 2-3 sob in kuhinje proti dobri plači. Ponudbe na »Ostali pred. št. 163, Ljubljana«.

Dve oziroma tri mesečne meblvane sobe

če treba z uporabo kuhinje, se oddajo takoj stranki brez otrok. Naslov pove upr. »Slov. Nar.«

Prodaj se nekaj alkoholnih in nealkoholnih ESENC.

Vpraša se: T. ZORE, trgovina, Jesenice - Sava, Gorenjsko.

Mama SIDA - daj mi MEDU

Restavracija „pri Maliču“

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 7 pod Jadransko banko.

Točijo se priznано DOBRA VINA.

Za zborovanja, seje, shode na razpolago velika separata soba. Za mnogobrojen obisk se slavn. občinstvo priporoča veselošovanjem

STANKO JESENKO.

Podaljšaj svoje življenje!

Mogoče je podaljšati si življenje, preprečiti bolezni, bolnike ozdraviti, slabotne pokrepčati, nestanovitne trdne in nesrečne vesele storiti.

Kaj tiči za vsako boleznijo?

Oslabenje živčnih moči, potrtost duha, izguba dragih prijateljev in sorodnikov, razočaranje, strah pred boleznijo, nepravilno življenje in drugi vzroki.

Veselo srce

je najboljši zdravnik. Je neka pot, ki te privede do radosti in te poživi z novimi upi, in ta pot je opisana v knjigi, ki jo pošljem vsakomur kdor piše ponj

popolnoma zastonj.

V tej knjižici je pojasnjeno, kako zamore vsakdo v kratkem času, ne da bi bil oviran pri poklicu, moč živčevja in mišičevja nadomestiti, utrjenost, potrtost, raztresenost, oslabelost spomina, nevoljo do dela in druge znake bolezni pa odpraviti. Zahtevajte ta spis, ki vam bo prinesel vesele ure.

Naslov:

Ernst Orzech, Berlin S. W., Markgrafensstrasse 63, Abt. 456.

Vrelec kisle vode

se prodaja za 120.000 kron. Vpraša se na upravo »Slovenskega Naroda« pod »10. obroč«.

Zamenjam špoh in mast za sladkor.

Naslov pove uprava »Slov. Naroda« 1069

Išče se stanovanje

soba s kuhinjo za dve osebi brez otrok. — Ponudbe pod »Dve osebi/1111« na upr. »Slov. Naroda«.

Išče se prodajalka

katera je že v papirni trgovini ali knjigarni službovala. Nastop službe po dogovoru. Cenj. ponudbe naj se pošljejo na upravo »Slov. Naroda« pod »112.194/1048« — 1048

Išče se služkinja

iz dežele za vsa hišna dela proti mesečni plači 40 K ter hrano in stanovanjem. Nastop takoj. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.